

Kommunstyrelsen

Ägardirektiv till de av Hultsfreds kommun helägda bolagen AB Hultsfreds Bostäder, Hultsfred Kommunala Industri AB och Hultsfred-Vimmerby Flygplats AB

Enligt uppdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott får jag härmed överlämna reviderat förslag till ägardirektiv till de av kommunen helägda bolagen. Revideringen har gjorts efter samråd med arbetsutskottet och representanter för AB Hultsfreds Bostäder.

Bakgrund

I kommunallagen betonas kommunfullmäktiges överordnade roll i förhållande till de kommunala bolagen. Lagen innehåller även bestämmelser om att kommunstyrelsen skall ha uppsikt över den verksamhet som bolagen bedriver. I förarbetena till kommunallagen betonas också tydligt vikten av ett kommunalt koncerntänkande. Det sägs där att ”kommunen och dess företag måste ses som en ekonomisk beslutsenhet för vilken fullmäktige har det yttersta ansvaret såväl ekonomiskt som politiskt”.

Följande skäl finns sålunda för att ge ägardirektiv till kommunens bolag:

- Kommunallagen förutsätter ett kommunalt inflytande över bolagen eftersom de är ett instrument för kommunal verksamhet.
- Kommunen har ett politiskt och ekonomiskt ansvar för verksamheten i bolagen.
- Förtroendet för kommunal verksamhet ökar om omvärlden kan konstatera att de kommunala bolagen är samordnade med och underordnade ägaren/kommunen.
- Bolagen är kommunens egendom. Det finns alltså ett ägaransvar inför kommunmedborgarna. Kommunen är dessutom i borgen för bolagens engagemang vilket understryker ägaransvaret.

De kommunägda bolagens verksamhet och förhållande till kommunen regleras genom:

- Kommunallagen, aktiebolagslagen samt andra lagar och författningar.
- Bolagsordningen.

- Ägardirektiv.
- Särskilda direktiv från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen.
- Avtal mellan bolagen och kommunen.
- Löpande kontakter och informationsutbyte mellan kommunledningen och bolagen.

Allmänna direktiv

Insyn

Kommunallagen slår fast att insynsfrågorna är viktiga ur demokratisk synpunkt. Bolagen skall ha en öppen attityd i dessa frågor.

I bolagsordningarna skall anges: ”Allmänheten har rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap tryckfrihetsförordningen och sekretesslagen.”

Styrelserna i bolagen bestämmer vem som skall ha beslutanderätten när det gäller utlämnande av handlingar. Vägran att utlämna handling skall på sökandens begäran prövas av styrelsen.

Kommunstyrelsens ledamöter och kommunchefen skall erhålla kallelse till och äger närvaro- och yttranderätt vid bolagsstämmorna.

Kommunfullmäktiges rätt att ta ställning m m

Väsentliga händelser i bolagens verksamhet skall rapporteras till kommunfullmäktige.

I bolagsordningarna skall anges: ”Bolaget skall bereda kommunfullmäktige i Hultsfreds kommun möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.”

Samråd mellan kommunens och bolagens revisorer

Kommunfullmäktige utser för varje bolag två lekmannarevisorer och lika många suppleanter för att ”granska det kommunala ändamålet, effektivitet, kvalitet och internkontroll”. Dessa revisorer väljs ur kretsen av kommunens revisorer. Kostnader för den revision lekmannarevisorerna utför skall belasta respektive bolag.

Det är ur ett koncernperspektiv angeläget att bolagens och kommunens revisorer under full öppenhet kan samråda med varandra i frågor som rör bolagens angelägenheter.

Ekonomisk planering och rapportering

Bolagens ekonomiska planering och redovisning skall vara samordnad med kommunens. Rapportering skall göras i enlighet med instruktioner från kommunen så att framtagandet av koncernredovisning och delårsrapporter etc kan ske snabbt och rationellt. Bolagen skall vara anslutna till kommunens ”koncernkonto”.

Verksamhetens inriktning, löpande samråd m m

Bolagen skall skötas på ett affärsmässigt sätt så att kommuninvånarna och kommunkoncernen tillförs största möjliga fördelar och nytta.

Personal- och lönepolitik skall vara anpassad till de förutsättningar som gäller på respektive bolagsmarknad. Fortlöpande samråd och avstämning i policyfrågor skall äga rum med kommunens personalorgan och personalkontor.

Bolagen skall så långt som möjligt vara integrerade med kommunens administrativa system och skall medverka i det strategi- och planarbete som kommunen bedriver.

Bolagen skall följa de direktiv och riktlinjer som anges i av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen antagna program, planer och policies.

Bolagens verkställande direktörer skall ingå i koncernledningsgruppen.

Särskilda direktiv

För respektive bolag skall i övrigt gälla:

AB Hultsfreds Bostäder

- Bolaget är ett viktigt instrument för att uppfylla och genomföra kommunens bostadspolitiska mål.
- Bolaget skall främja en hyressättning med stabila och rimliga hyror i olika kommundelar och bostadsområden. Bolaget skall aktivt arbeta för att minska bostadssegregationen.
- Bolaget har ett särskilt ansvar för att ordna bostäder till studerande, äldre och funktionshindrade. Det är viktigt att bolaget utvecklar och stärker inflytandet för de boende.
- Bolaget skall delta i de kostnader som kommunkoncernen har för inflyttnings- och boendefrämjande åtgärder samt marknadsföring och profilering.

- Bolaget skall ge avkastning/utdelning inom ramen för vad som medges i lagen om allmännyttiga bostadsbolag.

Hultsfreds Kommunala Industri AB

- Bolagets huvuduppgift är att tillhandahålla lokaler för näringslivet med särskild inriktning på nyetableringar och medverkan i att lösa omstruktureringsituationer. Bolaget kan på kommunfullmäktiges uppdrag engagera sig som aktieägare i ”infrastruktur- och utvecklingsbolag”. Bolaget kan även engagera sig i åtgärder för att allmänt utveckla och stärka näringslivet.
- Bolaget skall ha som mål att vara självbärande men är undantaget från avkastningskrav.
- Bolaget skall arbeta för att på affärsmässiga villkor avyttra fastigheter – i första hand till intresserade hyresgäster.

Hultsfred-Vimmerby Flygplats AB

- Bolagets uppgift är att förvalta och driva flygplatsen med tillhörande byggnader och anläggningar samt att arbeta med att stödja, utveckla och marknadsföra flygplatsen och flygverksamheten.
- Bolaget bedöms långsiktigt vara beroende av kommunalt driftsstöd och är undantaget från avkastningskrav.

Hultsfred 2005-06-17

Sven Carlsson